

تقویم و خشوری

(گاهشماری قمری دوران ساسانی)

دکتر رحیم رضازاده ملک

حمزة بن الحسن الاصفهانی، کتابی دارد در موضوع سال‌های فرمانروایان و پیام‌آوران. از این کتاب تألیفی حمزة بن الحسن، در کتاب الآثار الباقیه عن القرون الخالیه، تألیف ابی ریحان محمد بن احمد بیرونی خوارزمی (میان سال‌های ۳۹۰-۴۴۰ ه.ق.)، یکبار به اختصار، با عنوان کبارالأمم (ساقطات آثار الباقیه بیرونی در چاپ زاخو به اهتمام «یوهان فاک Johann Fuck» در مجموعه اسناد منتشر نشده اسلامی Documenta Islamica Inedita صفحه ۹۶) و یک بار به تفصیل، با عنوان کتاب تواریخ کبارالأمم من مضی منهم و غیر صفحه ۱۰۵ کتاب الآثار الباقیه...، چاپ زاخو) یاد شده است. در ترجمه‌یی که به سال ۱۲۹۳ ه.ق. از این تألیف حمزة اصفهانی به فارسی منتشر شده، آن را - هم چنان که در آثار الباقیه... - کبارالأمم نامیده‌اند.

در مجمل‌التواریخ و القصص، که به سال ۵۲۰ ه.ق. تألیف شده، از این تألیف حمزة اصفهانی به مجموعه حمزة بن الحسن الاصفهانی و نیز تاریخ حمزة اصفهانی تعبیر شده است. این تألیف حمزة اصفهانی، برای نخستین بار، به سال ۱۸۴۴ م. (= ۱۲۶۰ ه.ق.)، به

اهتمام «گوتوالد M.E. Gottwaldt» در شهر «لاپزیگ Leipzig» (آلمان)، و به سال ۱۹۲۲ م. (= ۱۳۴۰ ه.ق.)، براساس چاپ پیشین توسط گوتوالد، به اهتمام «سید جواد ایرانی تبریزی» در شهر «برلین Berlin» (آلمان)، با عنوان سنی ملوک الارض والانبیاء چاپ شده است. از چاپ دیگری از این کتاب، با همین عنوان، به اهتمام «یوسف یعقوب المسکونی» در شهر بیروت (لبنان) خبر میدهند.

چنان که گذشت، پیشتر، به سال ۱۲۹۳ ه.ق. اقدام به نشر ترجمه فارسی سنی ملوک الارض والانبیاء، در تهران، شد، ولی پس از نشر اندکی از ابتدای آن ترجمه، انتشار بقیه متوقف گردید. به سال ۱۹۳۱ م. تمامی باب اول و فصل ششم باب دهم سنی ملوک الارض والانبیاء، توسط «دادپوتا U.M. Daudpota» به انگلیسی ترجمه و در مجله مؤسسه شرق شناختی کاما Journal of The K.R.Cama Oriental Institute منتشر شده است. به سال ۱۳۴۶ خورشیدی، ترجمه فارسی تمام کتاب سنی ملوک الارض والانبیاء با عنوان تاریخ پیامبران و شاهان توسط مرحوم جعفر شعار، در تهران منتشر شد و همین ترجمه (بدون هیچ تجدیدنظر!) دیگر بار به سال ۱۳۶۷ خورشیدی، باز در تهران، تجدید چاپ گردید. به سال ۱۳۵۳ خورشیدی، ترجمه فارسی فصل ششم از باب دهم کتاب سنی ملوک الارض والانبیاء، ضمن مجموعه‌یی با عنوان نوروز - تاریخچه و مرجع‌شناسی نقل شد.

همه چاپ‌های کتاب سنی ملوک الارض والانبیاء، براساس نسخه یا نسخه‌هایی از این کتاب است که منقح نبوده‌اند و به همین جهت در متن‌های چاپ شده آن، غلط‌های فراوان ملاحظه می‌شود که غلط‌های چاپی نیز بر آنها مزید شده است. بدیهی است که ترجمه تمام یا بخش‌هایی از این کتاب که براساس نسخ چاپی مخدوش انجام گرفته، خود مشحون از غلط‌های فراوان (کتابتی، چاپی، ترجمه‌یی) است.

از کتاب سنی ملوک الارض والانبیاء، نسخ دست‌نوشته قدیمی ظاهراً معتبر در دسترس است که همت اهل اصطلاحی را می‌طلبد، تا نخست کتاب را (به شیوه علمی) تصحیح کرده، سپس نسخه مصحح را مبنای یک ترجمه بقاعده قرار دهد.

در یادکردها از کتاب سنی ملوک الارض والانبیاء، عموماً با استناد به تکه‌هایی از متن کتاب، آن را تألیف شده به سال ۲۵۰ ه.ق. می‌شناسانند. از این استنادات یکی آنکه حمزه، در فصل

ششم از باب دهم آن کتاب، سیاهه‌یی از روزهای هفته نوروزهایی که در ۳۵۰ سال نخستین هجری واقع شده، به دست داده است. پیداست که این استناد چندان محکم و قرص نیست، چراکه سیاهه نوروزهایی که حمزه به دست داده، یک جدول تطبیقی است و هر جدول تطبیقی را برای هر چند صد - و حتی هر چند هزار - سال می‌توان پیشکی سامان داد. پس چون آخرین نوروز در سیاهه منقول در کتاب سنی ملوک الارض والانبیاء در سال ۳۵۰ ه.ق. واقع شده، دلیلی کافی برای آنکه تألیف کتاب نیز در سال ۳۵۰ ه.ق. بوده، نیست.

دیگر آنکه حمزه اصفهانی در انتهای فصل هفتم از باب دهم آن کتاب، از فروریختن بنایی در سارویه بخش جی در اصفهان، ظاهراً به سال ۳۵۰ ه.ق. یاد می‌کند. در این مورد باید عرض کنم که تاریخ واقعه فروریختن بنای سارویه جی در کتاب سنی ملوک الارض والانبیاء از نظر سالماری، مغشوش است:

«سنة خمسین وثلثمائة تهدم من البنية المسماة سارویه فی داخل مدینة جی جانب منه و ظهر عنه بیت فیه نحو خمسین عدلاً من الجلود... فأما الذی انهار فی سنة خمس وثلثمائة من سنة الهجرة فاجز آخر لم يعرف مكانه...»

انصاف را که فزونی «ی» در «خمسین و ثلثمائة» طغیان قلم و خطای کاتب است. چراکه بنا در «خمس و ثلثمائة» فرو ریخته بوده است.

از سوئی، حمزه در همان فصل هفتم از باب دهم می‌گوید:

«والذی اذکر انا باصبهان من الاحداث الخارجة عن العادة ثمانية انواع مابین احدی و تسعین و مأتین الی سنة اربع و اربعین و ثلثمائة: «من هشت حادثه خارق العاده در اصفهان را به سال‌های میان ۲۹۱ تا ۳۴۴ یاد می‌کنم»

و به دنبال آن، از:

۱. تباهی غلات در ماه خرداد سال ۲۹۱ ه.ق.
۲. مدّ رودخانه زاینده‌رود، به سال ۳۱۰ ه.ق.
۳. قحطی عظیم، در سال‌های ۳۲۳ و ۳۲۴ ه.ق.
۴. نزول برف به روز ۲۰ آبان ماه، به سال ۳۳۰ ه.ق.
۵. نزول برف بسیار در صبح نوروز، به سال ۳۳۲ ه.ق.
۶. قحطی و گرسنگی عظیم در بغداد (۱)، به سال ۳۳۳ ه.ق.

۷. هجوم گونه‌ی ملیخ به روستای تیمره بزرگ و برجیدن ملیخ‌ها توسط پرندگان اندکی بزرگتر از گنجشک، به سال ۳۳۴ ه.ق.

۸. شیوع بیماری خون و صفرا در اصفهان به سال ۳۴۴ ه.ق.

یاد می‌کند و پس از شرح واقعه هشتم و به پایان رسیدن فصل هفتم از باب دهم است که قضیه فروریختن بنای سارویه - آن هم در انتهای همان فصل هفتم از باب دهم - می‌آید. چنان به نظر می‌رسد که شرح فروریختن بنای سارویه و نیز عبارت:

«مدت امارت دو قبیله ديلم تا پایان جمادى الآخرى سال ۳۵۰ مجموعاً ۲۱ سال و ۲ ماه و ۱۰

روز است که در این تاریخ کتاب را - به یاری خدا - به پایان بردم.»

در پایان کتاب، افزوده بعدی به کتاب باشد، خاصه اگر توجه کنیم که از همین کتاب تألیفی حمزه بن الحسن اصفهانی، در مقدمه شاهنامه ابومنصوری که «اندر محرم و سال بر سیصد و چهل و شش از هجرت» تألیف شده، با عنوان نامه حمزه اصفهانی یاد می‌شود. نامه حمزه اصفهانی باید پیش از سال ۳۴۶ ه.ق. تألیف شده باشد تا بتواند به عنوان مرجعی در مقدمه شاهنامه ابومنصوری منظور گردد.

پیشتر عرض کردم که حمزه اصفهانی، در فصل ششم از باب دهم کتاب سنی ملوک الارض والانبیاء، یک جدول تطبیقی از ۳۵۰ سال هجری و روزهای نوروز در آن ۳۵۰ سال به دست داده است.

مرحوم سید حسن تقی‌زاده در کتاب گاه‌شماری در ایران قدیم (که در اواخر سال ۱۳۱۷ یا اوایل سال ۱۳۱۸ خورشیدی در تهران منتشر شد) درباره این جدول تطبیقی که حمزه اصفهانی به دست داده است، می‌نویسد:

«حمزه اصفهانی در کتاب تواریخ ملوک الارض والانبیاء جدولی مشروح برای موقع نوروز

(اول فروردین) در ماه‌های عربی از سال‌های هجری، از سال اول هجرت تا سال تألیف کتاب در

سنه ۳۵۱، درج کرده که کاملاً بی‌اساس و سرتاپا به خطا است و فقط مبنی بر حساب عامیانه است از

روی میزان علاوه کردن ۱۱ روز درست و بی‌کم و زیاد در هر سال بر سال قمری عربی و فرض سی

روز تمام بودن هر ماه عربی که این ۱۱ روز بر آن اضافه می‌شود. به این طریق، نه تنها کلیه تطبیق‌ها

غلط است و غالباً هر کدام یک ماه تا چهل روز و یا کمتر و یا بیشتر با حقیقت [؟] فرق دارد، بلکه

عجیب‌تر از همه آن است که سال ماقبل تألیف کتاب را که سال ۳۵۰ باشد نیز، نوروز را در ۲۸ صفر (یعنی ۱۹ آوریل رومی) ثبت کرده، در صورتی که به حساب صحیح و برطبق سایر تطبیقات که در کتب قدیمه آمده، نوروز آن سال در ۲۶ مارس رومی و ۵ صفر عربی بوده است. حتی نوروز سال اول هجرت را هم که در ماه‌های رومی به طور صحیح ۱۸ حزیران (ژوئن) می‌نویسد، باز به غلط اول ذی‌القعده می‌شمارد، در صورتی که اول ذی‌القعده از سال اول هجرت مطابق ۷ ماه ایار (مه) رومی بوده است. برای سال مبدأ تاریخ یزدگردی هم نوروز را در ۹ صفر می‌گذارد که باز مطابق ۷ ماه مه می‌شود. در صورتی که اجماعاً در ۱۶ ژوئن (حزیران) بوده است.»

به همه این نظرات مرحوم سید حسن تقی‌زاده رسیدگی خواهیم کرد. در کتابی با عنوان تاریخ تاریخ در ایران به سال ۱۳۶۶ خورشیدی، به جدولی که حمزه اصفهانی در فصل ششم از باب دهم سنی ملوک الارض والانبیاء به دست داده، این چنین اشارت رفته است:

«... با آنکه اشتباه محاسبه حمزه اصفهانی درباره موضع نوروز ایرانی در سال‌های هجری قمری که از سال یکم تا سال سیصد و پنجاهمین سال هجری قمری را محاسبه نموده است، تا پیش از آنکه پروفسور اشپولر اشتباهات حمزه را متذکر گردد

(Spuler, B.: Wüstenfeld-Mahler'sche Vergleichungs- Tabellen, ed. Spuler, 3rd ed. Wiesbaden, 1961.)

موجب گمراهی بسیاری از محققان متأخر شده بود و به طور کلی حمزه در محاسبه دستی نداشته است و بسیاری از تاریخ‌هایی که ضبط کرده، اشتباه است.»

عرض می‌کنم، اولاً فضل تقدّم در یافت غلط از جدولی که حمزه اصفهانی به دست داده، پیش از پروفسور (۱) اشپولر به سال ۱۹۶۱ م. با مرحوم سید حسن تقی‌زاده به سال ۱۹۳۹ م. است. ثانیاً چنان که در دنباله همین مقال خواهیم دید، جدول حمزه تبلور یک نظام قانونمند از تقویمی است که برای پروفسور (۱) اشپولر (و مرحوم سید حسن تقی‌زاده نیز) ناشناخته مانده است.

مرحوم ذبیح‌الله بهروز، در مقالتی با عنوان سالماری یا کرونولوژی عصر مانی که به سال ۱۳۴۴ خورشیدی در مجله مهر (تهران) انتشار یافت، وعده داد که «شرح و تفصیل در جزوه «مانی و تقویم ۳۵۰ ساله مانویان» بیان خواهد شد» و همو، در کتاب تقویم نوروزی شهریار که به سال

۱۳۴۷ خورشیدی منتشر کرد، دیگر بار وعده خود را تکرار کرد که: «... اکنون تا اندازه‌ی امکان برخی از جزوه‌ها (درباره برخی مسائل تاریخی و تقویمی) فراهم گردیده و امید است که بعد از این جزوه [تقویم نوروزی شهریار] به ترتیب به چاپ برسد (۱) تقویم شمسی قمری نوسردی باستانی... (۶) مانی و تقویم ۳۵۰ ساله مانویان...». «... احتمال می‌رود که تقویم مانویان از یک تقویم فرسی قمری روزشمار باستانی تقلید شده باشد. تقویم ۳۵۰ ساله مانویان در جزوه «مانی و تقویم مانویان» شرح داده خواهد شد. طول سال قمری در نزد مانویان قرار دادی است و با حساب معمولی درست در نمی‌آید» و آخر الامر در همان کتاب لو داد که منظور آن مرحوم از تقویم ۳۵۰ ساله مانویان، همان جدول تطبیقی است که حمزه اصفهانی در فصل ششم از باب دهم کتاب سنی ملوک الارض والانبیاء به دست داده است: «تقویم ۳۵۰ ساله مانویان که حمزه داده است...»

همین قدر عرض کنم که آن جزوه که مرحوم بهروز وعده نشر آن را داده، اگر به راستی چنان جزوه‌ی فراهم آمده بوده، تاکنون منتشر نشده است تا بتوانیم چند و چون تلقی آن مرحوم از جدول تطبیقی فصل ششم باب دهم کتاب سنی ملوک الارض والانبیاء را بررسی کنیم. پس از فوت مرحوم ذبیح‌الله بهروز، در مقالتی که در سوگ بهروز، توسط شاگرد آن مرحوم، در فصل نامه فرهنگ و زندگی (دیماه ۱۳۵۱) منتشر شد، آمد: «کارهای عمده او [ذبیح‌الله بهروز] هنوز چاپ نشده، از آن جمله است تقویم‌های نوسردی (این جزوه شاید تقویم ۳۵۰ ساله حمزه را دربرداشته باشد)». عرض می‌کنم: اگر مرحوم بهروز واقعاً جزوه‌هایی فراهم آورده باشد که «هنوز چاپ نشده»، این احتمال که مرحوم بهروز رساله‌ی یا کتابی درباره «تقویم‌های نوسردی» نوشته باشد که همان جزوه «تقویم ۳۵۰ ساله حمزه را دربرداشته باشد» سخت بعید است، چرا که خود مرحوم بهروز، چنان که دیدیم، در دیباچه کتاب تقویم نوروزی شهریار، جزوه مربوط به «تقویم شمسی قمری نوسردی باستانی» را جدا از جزوه «مانی و تقویم ۳۵۰ ساله مانویان» یاد کرده است.

به سال ۱۳۵۵ خورشیدی، در مقالتی که با عنوان نقدی بر ترجمه تاریخ حمزه در پژوهش‌نامه آسیایی (شیراز) منتشر شد، در اشارت به جدول تطبیقی ۳۵۰ ساله حمزه آمد:

«... حمزه سیصد و پنجاه سال تقویم مخزبان تاریخ را به کتابش افزود... این سال‌ها که در یک

فصل از کتاب حمزه آمده، اگرچه نام هجری دارد، ربطی به هجری قمری که مبدأ آن هجرت پیامبر

اسلام از مکه به مدینه است، ندارد و جای آن کتابی است که امیدواریم به نشر آن موفق شویم... بسیاری از دانشمندان دیگر نیز در مورد این سال‌ها انگشت تعجب به دندان گرفته‌اند [۱] و برخی حتی گفته‌اند که حمزه همه سال‌ها را غلط داده. همه اینها را در آن کتاب روشن خواهیم کرد.

عرض می‌کنم کتابی که امید به نشر آن در این مقالات رفته، اگر به راستی نوشته شده باشد، هنوز جامعه نشر نهوشیده است. به نظراتی که در همین تکه در باره تقویم ۳۵۰ ساله داده شده، رسیدگی خواهیم کرد.

ابی ریحان محمد بن احمد بیرونی خوارزمی، در نسخه‌های موجود از کتاب الآثار الباقیه عن القرون الخالیه (۹) بار به کتاب تألیفی حمزه اصفهانی برگشت می‌دهد که در دوبار از آن نه بار، اسم و عنوان کتاب حمزه را هم به اختصار و هم مفصل، یاد می‌کند و شگفتا که در هیچ کجای کتاب الآثار الباقیه... به مطلب و موضوع فصل ششم از باب دهم کتاب حمزه اصفهانی که ربط مستقیم با موضوع کتاب الآثار الباقیه... دارد، اشارتی نیست. راستی را که ابی ریحان بیرونی در این مورد رندی می‌کند و برای لاپوشانی عدم اطلاعش از تقویم ایرانیان و دست نداشتنش در محاسبات تقویمی، اصطلاحاً خود را به کوچه علی چپ می‌زنند. «شتر دیدی، ندیدی!»

□

وجه سامان یافته جدول تطبیقی ۳۵۰ ساله حمزه را از فصل ششم باب دهم کتاب سنی ملوک الارض والانبیاء، براساس طبع گو توالد نقل می‌کنم. در مورد این جدول، چند نکته نسبتاً ظریف را توضیح دهم:

- دو کلمه «مهل» و «اول یوم» به طور مترادف، به معنی روز اول ماه است.
- دو کلمه «نصف» و «الخامس عشر»، به طور مترادف، به معنی روز پانزدهم ماه است.
- از کلمه «نوروز» عموماً به «نیروز» (وجه عربی شده آن) یاد می‌شود، جز در دو مورد: یکی در عنوان فصل و یکی نوروز سال ۲۴۳.
- پیش از نام سه ماه از ماه‌های قمری، کلمه «شهر» به معنی ماه تقویمی می‌آید: پیش از نام دو ماه «ربیع الاول» و «ربیع الآخر» برای آنکه از التباس با کلمه «ربیع» به معنی «فصل بهار» پیشگیری شود و دیگر پیش از نام ماه «رمضان» که تنها ماهی است که نام آن در قرآن (سوره بقره (۲) آیه ۱۸۵) آمده و از آن به «شهر رمضان» یاد شده است.

کلمه «شهر» پیش از شوال (سال‌های ۱۶۷ و ۲۰۱) و پیش از جمادی‌الاولی (سال‌های ۲۸۹ و ۳۲۳ و ۳۲۴) و صفر (سال ۲۱۴) طغیان قلم نسخه‌بردار بوده است.

● در این جدول، جز در چهار مورد (سال‌های ۳ و ۶ و ۱۰ و ۱۲) که «عشرون» (۲۰) آمده، در بقیه موارد «عشرین» به کار گرفته شده است. از همین پیداست که این جدول را یک فارسی زبان (حمزه اصفهانی؟) از یک متن فارسی به عربی برگردانده است.

الباب العاشر

الفصل السادس منه [من باب العاشر] فی اظهار نواریز سننی الهجرة، فی ایّ یوم من شهور العرب کان کلّ نوروز منها، و اظهار مالم یکن فیہ النیروز

سنة احدى [۱] (من الهجرة و هی سنة اربع ثلثین [۳۴] من ملک ابرویز) کان النیروز یوم الاحد [یکشنبه] لمهل [۱] ذی القعدة (لثمان عشر من حزیران).

سنة اثنتین [۲] کان النیروز یوم الاثنین [دوشنبه] الحادی عشر [۱۱] من ذی القعدة.

سنة ثلث [۳] کان النیروز یوم الثلاثاء [سه‌شنبه] الثانی والعشرون [۲۲] من ذی القعدة.

سنة اربع [۴] کان النیروز یوم الاربعاء [چهارشنبه] الثالث [۳] من ذی الحجة.

سنة خمس [۵] کان النیروز یوم الخمیس [پنج‌شنبه] الرابع عشر [۱۴] من ذی الحجة.

سنة ست [۶] کان النیروز یوم الجمعة [آدینه] الخامس والعشرون [۲۵] من ذی الحجة.

سنة سبع [۷] لم یکن فیها نیروز.

سنة ثمان [۸] کان النیروز یوم السبت [شنبه] السادس [۶] من المحرم.

سنة تسع [۹] کان النیروز یوم الاحد [یکشنبه] السابع عشر [۱۷] من المحرم.

سنة عشر [۱۰] کان النیروز یوم الاثنین [دوشنبه] الثامن والعشرون [۲۸] من المحرم.

سنة احدى عشرة [۱۱] کان النیروز یوم الثلاثاء [سه‌شنبه] التاسع [۹] من صفر.

سنة اثنتی عشرة [۱۲] کان النیروز یوم الاربعاء [چهارشنبه] العشرون [۲۰] من صفر.

سنة ثلث عشرة [۱۳] کان النیروز یوم الخمیس [پنج‌شنبه] اول یوم [۱] من شهر ربیع الاول.

سنة اربع عشرة [۱۴] کان النیروز یوم الجمعة [آدینه] الثانی عشر [۱۲] من شهر ربیع الاول.

سنة خمس عشرة [۱۵] کان النیروز یوم السبت [شنبه] الثالث والعشرون [۲۳] من شهر

ربیع الاول.

سنة ست عشرة [١٦] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الرابع [٤] من شهر ربیع الآخر.
سنة سبع عشرة [١٧] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] النصف [١٥] من شهر ربیع الآخر.
سنة ثمان عشرة [١٨] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] السادس والعشرين [٢٦] من شهر
ربیع الآخر.

سنة تسع عشرة [١٩] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] السابع [٧] من جمادى الاولى.
سنة عشرين [٢٠] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الثامن عشر [١٨] من جمادى الاولى.
سنة احدى وعشرين [٢١] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] التاسع والعشرين [٢٩] من
جمادى الاولى.

سنة اثنتين وعشرين [٢٢] كان النيروز يوم السبت [شنبه] العاشر [١٥] من جمادى الآخري.
سنة ثلث وعشرين [٢٣] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الحادى والعشرين [٢١] من
جمادى الآخري.

سنة اربع وعشرين [٢٤] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الثانى [٢] من رجب.
سنة خمس وعشرين [٢٥] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] الثالث عشر [١٣] من رجب.
سنة ست وعشرين [٢٦] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الرابع والعشرين [٢٤] من
رجب.

سنة سبع وعشرين [٢٧] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الخامس [٥] من شعبان.
سنة ثمان وعشرين [٢٨] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] السادس عشر [١٦] من شعبان.
سنة تسع وعشرين [٢٩] كان النيروز يوم السبت [شنبه] السابع والعشرين [٢٧] من شعبان.
سنة ثلاثين [٣٠] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الثامن [٨] من شهر رمضان.
سنة احدى وثلاثين [٣١] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] التاسع عشر [١٩] من شهر
رمضان.

سنة اثنتين وثلاثين [٣٢] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] اول يوم [١] من شوال.
سنة ثلث وثلاثين [٣٣] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الحادى عشر [١١] من شوال.
سنة اربع وثلاثين [٣٤] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الثانى والعشرين [٢٢] من شوال.
سنة خمس وثلاثين [٣٥] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] الثالث [٣] من ذى القعدة.

سنة ست و ثلثين [٣٦] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الرابع عشر [١٤] من ذى القعدة.
سنة سبع و ثلثين [٣٧] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الخامس والعشرين [٢٥] من
ذى القعدة.

سنة ثمان و ثلثين [٣٨] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] السادس [٦] من ذى الحجة.
سنة تسع و ثلثين [٣٩] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] السابع عشر [١٧] من ذى الحجة.
سنة اربعين [٤٠] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الثامن والعشرين [٢٨] من ذى الحجة.
سنة احدى واربعين [٤١] لم يكن فيها نيروز.

سنة اثنتين واربعين [٤٢] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] التاسع [٩] من المحرم.
سنة ثلث واربعين [٤٣] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] العشرين [٢٠] من المحرم.
سنة اربع واربعين [٤٤] كان النيروز يوم السبت [شنبه] اول يوم [١] من صفر.

سنة خمس واربعين [٤٥] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الثانى عشر [١٢] من صفر.
سنة ست واربعين [٤٦] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الثالث والعشرين [٢٣] من صفر.
سنة سبع واربعين [٤٧] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] الرابع [٤] من شهر ربيع الاول.
سنة ثمان واربعين [٤٨] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الخامس عشر [١٥] من شهر
ربيع الاول.

سنة تسع واربعين [٤٩] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] السادس والعشرين [٢٦] من
شهر ربيع الاول.

سنة خمسين [٥٠] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] السابع [٧] من شهر ربيع الآخر.
سنة احدى و خمسين [٥١] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الثامن عشر [١٨] من شهر
ربيع الآخر.

سنة اثنتين و خمسين [٥٢] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] التاسع والعشرين [٢٩] من
شهر ربيع الآخر.

سنة ثلث و خمسين [٥٣] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] العاشر [١٠] من شهر
جمادى الاولى.

سنة اربع و خمسين [٥٤] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] الحادى والعشرين [٢١] من
جمادى الاولى.

سنة خمس و خمسين [٥٥] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الثانى [٢] من جمادى الآخري.

سنة ست و خمسين [٥٦] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الثالث عشر [١٣] من جمادى الآخري.

سنة سبع و خمسين [٥٧] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] الرابع والعشرين [٢٤] من جمادى الآخري.

سنة ثمان و خمسين [٥٨] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الخامس [٥] من رجب.

سنة تسع و خمسين [٥٩] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] السادس عشر [١٦] من رجب.

سنة ستين [٦٠] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] السابع والعشرين [٢٧] من رجب.

سنة احدى و ستين [٦١] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] الثامن [٨] من شعبان.

سنة اثنتين و ستين [٦٢] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] التاسع عشر [١٩] من شعبان.

سنة ثلث و ستين [٦٣] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] اول [يوم] [١] [من] شهر رمضان.

سنة اربع و ستين [٦٤] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] الحادى عشر [١١] من شهر رمضان.

سنة خمس و ستين [٦٥] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الثانى والعشرين [٢٢] من شهر رمضان.

سنة ست و ستين [٦٦] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الثالث [٣] من شوال.

سنة سبع و ستين [٦٧] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الرابع عشر [١٤] من شوال.

سنة ثمان و ستين [٦٨] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] الخامس والعشرين [٢٥] من شوال.

سنة تسع و ستين [٦٩] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] السادس [٦] من ذى القعدة.

سنة سبعين [٧٠] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] السابع عشر [١٧] من ذى القعدة.

سنة احدى و سبعين [٧١] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] الثامن والعشرين [٢٨] من ذى القعدة.

سنة اثنتين و سبعين [٧٢] كان النيروز يوم السبت [شنبه] التاسع [٩] من ذى الحجة.

سنة ثلث و سبعين [٧٣] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] العشرين [٢٠] من ذى الحجة.

سنة اربع و سبعين [٧٤] لم يكن فيها نيروز.

سنة خمس و سبعین [۷۵] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] اول يوم [۱] من المحرم.
سنة ست و سبعین [۷۶] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] الثاني عشر [۱۲] من المحرم.
سنة سبع و سبعین [۷۷] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الثالث والعشرين [۲۳]
من المحرم.

سنة ثمان و سبعین [۷۸] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الرابع [۴] من صفر.
سنة تسع و سبعین [۷۹] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] الخامس عشر [۱۵] من صفر.
سنة ثمانین [۸۰] كان النيروز يوم السبت [شنبه] السادس والعشرين [۲۶] من صفر.
سنة احدى و ثمانین [۸۱] كان النيروز يوم الاحد [یکشنبه] السابع [۷] من شهر ربيع الاول.
سنة اثنتين و ثمانین [۸۲] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الثامن عشر [۱۸] من شهر
ربيع الاول.

سنة ثلث و ثمانین [۸۳] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] التاسع والعشرين [۲۹] من شهر
ربيع الاول.
سنة اربع و ثمانین [۸۴] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] العاشر [۱۰] من شهر
ربيع الآخر.

سنة خمس و ثمانین [۸۵] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الحادي والعشرين [۲۱] من
شهر ربيع الآخر.

سنة ست و ثمانین [۸۶] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] الثاني [۲] من جمادى الاولى.
سنة سبع و ثمانین [۸۷] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الثالث عشر [۱۳] من جمادى الاولى.
سنة ثمان و ثمانین [۸۸] كان النيروز يوم الاحد [یکشنبه] الرابع والعشرين [۲۴] من
جمادى الاولى.

سنة تسع و ثمانین [۸۹] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الخامس [۵] من جمادى الآخري.
سنة تسعين [۹۰] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] السادس عشر [۱۶] من جمادى الآخري.
سنة احدى و تسعين [۹۱] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] السابع والعشرين [۲۷] من
جمادى الآخري.

سنة اثنتين و تسعين [۹۲] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الثامن [۸] من رجب.
سنة ثلث و تسعين [۹۳] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] التاسع [عشر] [۱۹] من رجب.

سنة اربع و تسعين [۹۴] كان النيروز يوم السبت [شنبه] اول يوم [۱] من شعبان.
 سنة خمس و تسعين [۹۵] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الحادى عشر [۱۱] من شعبان.
 سنة ست و تسعين [۹۶] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الثانى والعشرين [۲۲] من شعبان.
 سنة سبع و تسعين [۹۷] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] الثالث [۳] من شهر رمضان.
 سنة ثمان و تسعين [۹۸] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الرابع عشر [۱۴] من شهر رمضان.

سنة تسع و تسعين [۹۹] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الخامس والعشرين [۲۵] من شهر رمضان.

سنة مائة [۱۰۰] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] السادس [۶] من شوال.
 سنة احدى و مائة [۱۰۱] كان النيروز يوم السبت [شنبه] السابع عشر [۱۷] من شوال.
 سنة اثنتين و مائة [۱۰۲] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الثامن والعشرين [۲۸] من شوال.
 سنة ثلث و مائة [۱۰۳] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] التاسع [۹] من ذى القعدة.
 سنة اربع و مائة [۱۰۴] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] العشرين [۲۰] من ذى القعدة.
 سنة خمس و مائة [۱۰۵] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] اول يوم [۱] من ذى الحجة.
 سنة ست و مائة [۱۰۶] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الثانى عشر [۱۲] من ذى الحجة.
 سنة سبع و مائة [۱۰۷] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] الثالث والعشرين [۲۳] من ذى الحجة.
 سنة ثمان و مائة [۱۰۸] لم يكن فيها نيروز.

سنة تسع و مائة [۱۰۹] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الرابع [۴] من المحرم.
 سنة عشر و مائة [۱۱۰] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] النصف [۱۵] من المحرم.
 سنة احدى عشرة و مائة [۱۱۱] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] السادس والعشرين [۲۶] من المحرم.

سنة اثنتى عشرة و مائة [۱۱۲] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] السابع [۷] من صفر.
 سنة ثلث عشرة و مائة [۱۱۳] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الثامن عشر [۱۸] من صفر.

سنة اربع عشرة و مائة [۱۱۴] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] التاسع والعشرين [۲۹] من صفر.

سنة خمس عشرة و مائة [١١٥] كان النيروز يوم الجمعة [أدينه] العاشر [١٥] من شهر ربيع الأول.

سنة ست عشرة و مائة [١١٦] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الحادى والعشرين [٢١] من شهر ربيع الأول.

سنة سبع عشرة و مائة [١١٧] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الثانى [٢] من شهر ربيع الآخر.

سنة ثمان عشرة و مائة [١١٨] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الثالث عشر [١٣] من شهر ربيع الآخر.

سنة تسع عشرة و مائة [١١٩] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] الرابع والعشرين [٢٤] من شهر ربيع الآخر.

سنة عشرين و مائة [١٢٥] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الخامس [٥] من جمادى الاولى.

سنة احدى وعشرين مائة [١٢١] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] السادس عشر [١٦] من جمادى الاولى.

سنة اثنتين وعشرين مائة [١٢٢] كان النيروز يوم الجمعة [أدينه] السابع والعشرين [٢٧] من جمادى الاولى.

سنة ثلث وعشرين و مائة [١٢٣] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الثامن [٨] من جمادى الأخرى.

سنة اربع وعشرين و مائة [١٢٤] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] التاسع عشر [١٩] من جمادى الأخرى.

سنة خمس وعشرين و مائة [١٢٥] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] أول يوم [١] من رجب.

سنة ست وعشرين و مائة [١٢٦] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] الحادى عشر [١١] من رجب.

سنة سبع وعشرين و مائة [١٢٧] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الثانى والعشرين [٢٢] من رجب.

سنة ثمان وعشرين و مائة [١٢٨] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الثالث [٣] من شعبان.

سنة تسع وعشرين ومائة [۱۲۹] كان النيروز يوم الجمعة [أدينه] الرابع عشر [۱۴] من شعبان. سنة ثلاثين ومائة [۱۳۰] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الخامس والعشرين [۲۵] من شعبان. سنة احدى وثلثين ومائة [۱۳۱] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] السادس [۶] من شهر رمضان.

سنة اثنتين وثلثين ومائة [۱۳۲] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] السابع عشر [۱۷] من شهر رمضان.

سنة ثلث وثلثين ومائة [۱۳۳] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] الثامن والعشرين [۲۸] من شهر رمضان.

سنة اربع وثلثين ومائة [۱۳۴] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] التاسع [۹] من شوال. سنة خمس وثلثين ومائة [۱۳۵] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] العشرين [۲۰] من شوال.

سنة ست وثلثين ومائة [۱۳۶] كان النيروز يوم الجمعة [أدينه] أول يوم [۱] من ذى القعدة. سنة سبع وثلثين ومائة [۱۳۷] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الثاني عشر [۱۲] من ذى القعدة. سنة ثمان وثلثين ومائة [۱۳۸] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الثالث والعشرين [۲۳] من ذى القعدة.

سنة تسع وثلثين ومائة [۱۳۹] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الرابع [۴] من ذى الحجة. سنة اربعين ومائة [۱۴۰] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] الخامس عشر [۱۵] من ذى الحجة. سنة احدى اربعين ومائة [۱۴۱] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] السادس والعشرين [۲۶] من ذى الحجة.

سنة اثنتين و اربعين ومائة [۱۴۲] لم يكن فيها نيروز. سنة ثلث و اربعين ومائة [۱۴۳] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] السابع [۷] من المحرم. سنة اربع و اربعين ومائة [۱۴۴] كان النيروز يوم الجمعة [أدينه] الثامن عشر [۱۸] من المحرم. سنة خمس و اربعين ومائة [۱۴۵] كان النيروز يوم السبت [شنبه] التاسع والعشرين [۲۹] من المحرم.

سنة ست و اربعين ومائة [۱۴۶] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] العاشر [۱۰] من صفر. سنة سبع و اربعين ومائة [۱۴۷] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الحادى [و] العشرين [۲۱]

من صفر.

سنة ثمان و اربعين و مائة [۱۴۸] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] الثاني [۲] من شهر ربيع الاوّل.

سنة تسع و اربعين و مائة [۱۴۹] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الثالث عشر [۱۳] من شهر ربيع الاوّل.

سنة خميس و اربعين و مائة [۱۵۰] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الرابع والعشرين [۲۴] من شهر ربيع الاوّل.

سنة احدى و خمسين و مائة [۱۵۱] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] الخامس [۵] من شهر ربيع الآخر.

سنة اثنتين و خمسين و مائة [۱۵۲] كان النيروز يوم السبت [شنبه] السادس عشر [۱۶] من شهر ربيع الآخر.

سنة ثلث و خمسين و مائة [۱۵۳] كان النيروز يوم الاحد [یکشنبه] السابع والعشرين [۲۷] من شهر ربيع الآخر.

سنة اربع و خمسين و مائة [۱۵۴] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الثامن [۸] من جمادى الاولى.

سنة خمس و خمسين و مائة [۱۵۵] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] التاسع عشر [۱۹] من جمادى الاولى.

سنة ست و خمسين و مائة [۱۵۶] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] اوّل يوم [۱] من جمادى الآخري.

سنة سبع و خمسين و مائة [۱۵۷] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الحادى عشر [۱۱] من جمادى الآخري.

سنة ثمان و خمسين و مائة [۱۵۸] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] الثانى والعشرين [۲۲] من جمادى الآخري.

سنة تسع و خمسين و مائة [۱۵۹] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الثالث [۳] من رجب.

سنة ستين و مائة [۱۶۰] كان النيروز يوم الاحد [یکشنبه] الرابع عشر [۱۴] من رجب.

سنة احدى و ستين و مائة [۱۶۱] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الخامس والعشرين [۲۵]

من رجب.

سنة اثنتين و ستين و مائة [١٦٢] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] السادس [٦] من شعبان.
سنة ثلث و ستين و مائة [١٦٣] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] السابع عشر [١٧] من
شعبان.

سنة اربع و ستين و مائة [١٦٤] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الثامن والعشرين [٢٨]
من شعبان.

سنة خمس و ستين و مائة [١٦٥] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] التاسع [٩] من شهر رمضان.
سنة ست و ستين و مائة [١٦٦] كان النيروز يوم السبت [شنبه] العشرين [٢٥] من شهر
رمضان.

سنة سبع و ستين و مائة [١٦٧] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] اول يوم [١] من سؤال.
سنة ثمان و ستين و مائة [١٦٨] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الثانى عشر [١٢] من سؤال.
سنة تسع و ستين و مائة [١٦٩] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] الثالث والعشرين [٢٣] من
سؤال.

سنة سبعين و مائة [١٧٥] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الرابع [٤] من ذى القعدة.
سنة احدى و سبعين و مائة [١٧١] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] النصف [١٥] من
ذى القعدة.

سنة اثنتين و سبعين و مائة [١٧٢] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] السادس والعشرين [٢٦]
من ذى القعدة.

سنة ثلث و سبعين و مائة [١٧٣] كان النيروز يوم السبت [شنبه] السابع [٧] من ذى الحجة.
سنة اربع و سبعين و مائة [١٧٤] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الثامن عشر [١٨] من
ذى الحجة.

سنة خمس و سبعين و مائة [١٧٥] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] التاسع والعشرين [٢٩]
من ذى الحجة.

سنة ست و سبعين و مائة [١٧٦] لم يكن فيها نيروز.

سنة سبع و سبعين و مائة [١٧٧] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] العاشر [١٥] من المحرم.
سنة ثمان و سبعين و مائة [١٧٨] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الحادى والعشرين

[۲۱] من المحرم.

سنة تسع و سبعين و مائة [۱۷۹] كان النيروز يوم الخميس [بنجشنبه] الثاني [۲] من صفر.

سنة ثمانين و مائة [۱۸۰] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] الثالث عشر [۱۳] من صفر.

سنة احدى و ثمانين و مائة [۱۸۱] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الرابع والعشرين [۲۴] من

صفر.

سنة اثنتين و ثمانين و مائة [۱۸۲] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الخامس [۵] من شهر

ربيع الأول.

سنة ثلث و ثمانين و مائة [۱۸۳] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] السادس عشر [۱۶] من

شهر ربيع الأول.

سنة اربع و ثمانين و مائة [۱۸۴] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] السابع والعشرين [۲۷] من

شهر ربيع الأول.

سنة خمس و ثمانين و مائة [۱۸۵] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الثامن [۸] من شهر

ربيع الآخر.

سنة ست و ثمانين و مائة [۱۸۶] كان النيروز يوم الخميس [بنجشنبه] التاسع عشر [۱۹] من

شهر ربيع الآخر.

سنة سبع و ثمانين و مائة [۱۸۷] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] أول يوم [۱] من

جمادى الأولى.

سنة ثمان و ثمانين و مائة [۱۸۸] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الحادى عشر [۱۱] من

جمادى الأولى.

سنة تسع و ثمانين و مائة [۱۸۹] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الثانى والعشرين [۲۲] من

جمادى الأولى.

سنة تسعين و مائة [۱۹۰] كان النيروز يوم الثنين [دوشنبه] الثالث [۳] من جمادى الآخري.

سنة احدى و تسعين و مائة [۱۹۱] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] الرابع عشر [۱۴] من

جمادى الآخري.

سنة اثنتين و تسعين و مائة [۱۹۲] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الخامس والعشرين

[۲۵] من جمادى الآخري.

سنة ثلث و تسعين و مائة [۱۹۳] كان النيروز يوم الخميس [بنج شنبه] السادس [۶] من رجب.
سنة اربع و تسعين و مائة [۱۹۴] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] السابع عشر [۱۷] من رجب.
سنة خمس و تسعين و مائة [۱۹۵] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الثامن والعشرين [۲۸] من رجب.

سنة ست و تسعين و مائة [۱۹۶] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] التاسع [۹] من شعبان.
سنة سبع و تسعين و مائة [۱۹۷] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] العشرين [۲۰] من شعبان.
سنة ثمان و تسعين و مائة [۱۹۸] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] اول يوم [۱] من شهر رمضان.

سنة تسع و تسعين و مائة [۱۹۹] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الثاني عشر [۱۲] من شهر رمضان.

سنة مائتين [۲۰۰] كان النيروز يوم الخميس [بنج شنبه] الثالث والعشرين [۲۳] من شهر رمضان.

سنة احدى و مائتين [۲۰۱] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] الرابع [۴] من سؤال.
سنة اثنتين و مائتين [۲۰۲] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الخامس عشر [۱۵] من سؤال.
سنة ثلث و مائتين [۲۰۳] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] السادس والعشرين [۲۶] من سؤال.

سنة اربع و مائتين [۲۰۴] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] السابع [۷] من ذى القعدة.
سنة خمس و مائتين [۲۰۵] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] الثامن عشر [۱۸] من ذى القعدة.
سنة ست و مائتين [۲۰۶] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] التاسع والعشرين [۲۹] من ذى القعدة.

سنة سبع و مائتين [۲۰۷] كان النيروز يوم الخميس [بنج شنبه] العاشر [۱۰] من ذى الحجة.
سنة ثمان و مائتين [۲۰۸] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] الحادى والعشرين [۲۱] من ذى الحجة.

سنة تسع و مائتين [۲۰۹] لم يكن فيها نيروز.

سنة عشر و مائتين [۲۱۰] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الثاني [۲] من المحرم.
سنة احدى عشرة و مائتين [۲۱۱] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الثالث عشر [۱۳]

من المحرم.

سنة اثنتى عشرة و مائتين [۲۱۲] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الرابع والعشرين [۲۴] من المحرم.

سنة ثلث عشرة و مائتين [۲۱۳] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] الخامس [۵] من صفر. سنة اربع عشرة و مائتين [۲۱۴] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] السادس عشر [۱۶] من صفر.

سنة خمس عشرة و مائتين [۲۱۵] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] السابع والعشرين [۲۷] من صفر.

سنة ست عشرة و مائتين [۲۱۶] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] الثامن [۸] من شهر ربيع الأول.

سنة سبع عشرة و مائتين [۲۱۷] كان النيروز يوم السبت [شنبه] التاسع عشر [۱۹] من شهر ربيع الأول.

سنة ثمان عشرة و مائتين [۲۱۸] كان النيروز يوم الاحد [یکشنبه] اول يوم [۱] من شهر ربيع الآخر.

سنة تسع عشرة و مائتين [۲۱۹] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الحادى عشر [۱۱] من شهر ربيع الآخر.

سنة عشرين و مائتين [۲۲۰] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] الثانى والعشرين [۲۲] من شهر ربيع الآخر.

سنة احدى و عشرين و مائتين [۲۲۱] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الثالث [۳] من جمادى الاولى.

سنة اثنتين و عشرين و مائتين [۲۲۲] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الرابع عشر [۱۴] من جمادى الاولى.

سنة ثلث و عشرين و مائتين [۲۲۳] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] الخامس والعشرين [۲۵] من جمادى الاولى.

سنة اربع و عشرين و مائتين [۲۲۴] كان النيروز يوم السبت [شنبه] السادس [۶] من جمادى الاخرى.

سنة خمس و عشرين و مائتين [۲۲۵] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] السابع عشر [۱۷] من جمادى الآخري.

سنة ست و عشرين و مائتين [۲۲۶] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الثامن والعشرين [۲۸] من جمادى الآخري.

سنة سبع و عشرين و مائتين [۲۲۷] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] التاسع [۹] من رجب. سنة ثمان و عشرين و مائتين [۲۲۸] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] العشرين [۲۰] من رجب.

سنة تسع و عشرين و مائتين [۲۲۹] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] اول يوم [۱] من شعبان.

سنة ثلثين و مائتين [۲۳۰] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] الثاني عشر [۱۲] من شعبان. سنة احدى و ثلثين و مائتين [۲۳۱] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الثالث والعشرين [۲۳] من شعبان.

سنة اثنتين و ثلثين و مائتين [۲۳۲] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الرابع [۴] من شهر رمضان.

سنة ثلث و ثلثين و مائتين [۲۳۳] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الخامس عشر [۱۵] من شهر رمضان.

سنة اربع و ثلثين و مائتين [۲۳۴] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] السادس والعشرين [۲۶] من شهر رمضان.

سنة خمس و ثلثين و مائتين [۲۳۵] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] السابع [۷] من شوال.

سنة ست و ثلثين و مائتين [۲۳۶] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الثامن عشر [۱۸] من شوال.

سنة سبع و ثلثين و مائتين [۲۳۷] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] التاسع والعشرين [۲۹] من شوال.

سنة ثمان و ثلثين و مائتين [۲۳۸] كان النيروز يوم السبت [شنبه] العاشر [۱۰] من ذى القعدة. سنة تسع و ثلثين و مائتين [۲۳۹] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الحادى والعشرين [۲۱]

من ذی القعدة.

سنة اربعين و مائتين [۲۴۰] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الثاني [۲] من ذی الحجّة.
سنة احدى و اربعين و مائتين [۲۴۱] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] الثالث عشر [۱۳] من
ذی الحجّة.

سنة اثنتين و اربعين و مائتين [۲۴۲] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الرابع والعشرين
[۲۴] من ذی الحجّة.

سنة ثلث و اربعين و مائتين [۲۴۳] لم يكن فيها نوروز.

سنة اربع و اربعين و مائتين [۲۴۴] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الخامس [۵]
من المحرم.

سنة خمس و اربعين و مائتين [۲۴۵] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] السادس عشر [۱۶]
من المحرم.

سنة ست و اربعين و مائتين [۲۴۶] كان النيروز يوم السبت [شنبه] السابع والعشرين [۲۷]
من المحرم.

سنة سبع و اربعين و مائتين [۲۴۷] كان النيروز يوم الاحد [یکشنبه] الثامن [۸] من صفر.
سنة ثمان و اربعين و مائتين [۲۴۸] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] التاسع عشر [۱۹] من
صفر.

سنة تسع و اربعين و مائتين [۲۴۹] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] مهل [۱] ربيع الاول.
سنة خمسين و مائتين [۲۵۰] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الحادى عشر [۱۱] من
شهر ربيع الاول.

سنة احدى و خمسين و مائتين [۲۵۱] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الثانى والعشرين
[۲۲] من شهر ربيع الاول.

سنة اثنتين و خمسين و مائتين [۲۵۲] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] الثالث [۳] من شهر
ربيع الآخر.

سنة ثلث و خمسين و مائتين [۲۵۳] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الرابع عشر [۱۴] من شهر
ربيع الآخر.

سنة اربع و خمسين و مائتين [۲۵۴] كان النيروز يوم الاحد [یکشنبه] الخامس والعشرين

[۲۵] من شهر ربیع الآخر.

سنة خمس و خمسين و مائتين [۲۵۵] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] السادس [۶] من جمادى الاولى.

سنة ست و خمسين و مائتين [۲۵۶] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] السابع عشر [۱۷] من جمادى الاولى.

سنة سبع و خمسين و مائتين [۲۵۷] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الثامن والعشرين [۲۸] من جمادى الاولى.

سنة ثمان و خمسين و مائتين [۲۵۸] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] التاسع [۹] من جمادى الآخري.

سنة تسع و خمسين و مائتين [۲۵۹] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] العشرين [۲۰] من جمادى الآخري.

سنة ستين و مائتين [۲۶۰] كان النيروز يوم السبت [شنبه] اول يوم [۱] من رجب.

سنة احدى و ستين و مائتين [۲۶۱] كان النيروز يوم الاحد [یکشنبه] الثاني عشر [۱۲] من رجب.

سنة اثنتين و ستين و مائتين [۲۶۲] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الثالث والعشرين [۲۳] من رجب.

سنة ثلث و ستين و مائتين [۲۶۳] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] الرابع [۴] من شعبان.

سنة اربع و ستين و مائتين [۲۶۴] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] النصف [۱۵] من شعبان.

سنة خمس و ستين و مائتين [۲۶۵] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] السادس والعشرين [۲۶] من شعبان.

سنة ست و ستين و مائتين [۲۶۶] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] السابع [۷] من شهر رمضان.

سنة سبع و ستين و مائتين [۲۶۷] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الثامن عشر [۱۸] من شهر رمضان.

سنة ثمان و ستين و مائتين [۲۶۸] كان النيروز يوم الاحد [یکشنبه] التاسع والعشرين [۲۹]

من شهر رمضان.

سنة تسع و ستين و مائتين [٢٦٩] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] العاشر [١٥] من سؤال.
سنة سبعين و مائتين [٢٧٥] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] الحادى والعشرين [٢١] من
سؤال.

سنة احدى و سبعين و مائتين [٢٧١] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الثانى [٢] من
ذى القعدة.

سنة اثنتين و سبعين و مائتين [٢٧٢] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الثالث عشر [١٣]
من ذى القعدة.

سنة ثلث و سبعين و مائتين [٢٧٣] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] الرابع والعشرين [٢٤] من
ذى القعدة.

سنة اربع و سبعين و مائتين [٢٧٤] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الخامس [٥] من ذى الحجة.
سنة خمس و سبعين و مائتين [٢٧٥] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] السادس عشر [١٦]
من ذى الحجة.

سنة ست و سبعين و مائتين [٢٧٦] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] السابع والعشرين [٢٧]
من ذى الحجة.

سنة سبع و سبعين و مائتين [٢٧٧] لم يكن فيها نيروز.

سنة ثمان و سبعين و مائتين [٢٧٨] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] الثامن [٨] من المحرم.
سنة تسع و سبعين و مائتين [٢٧٩] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] التاسع عشر [١٩]
من المحرم.

سنة ثمانين و مائتين [٢٨٥] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] اول يوم [١] من صفر.
سنة احدى و ثمانين و مائتين [٢٨١] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] الحادى عشر [١١] من
صفر.

سنة اثنتين و ثمانين و مائتين [٢٨٢] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الثانى والعشرين [٢٢] من
صفر.

سنة ثلث و ثمانين و مائتين [٢٨٣] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الثالث [٣] من شهر
ربيع الاول.

- سنة اربع و ثمانين و مائتين [۲۸۴] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الرابع عشر [۱۴] من شهر ربيع الأول.
- سنة خمس و ثمانين و مائتين [۲۸۵] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] الخامس والعشرين [۲۵] من شهر ربيع الأول.
- سنة ست و ثمانين و مائتين [۲۸۶] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] السادس [۶] من شهر ربيع الآخر.
- سنة سبع و ثمانين و مائتين [۲۸۷] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] السابع عشر [۱۷] من شهر ربيع الآخر.
- سنة ثمان و ثمانين و مائتين [۲۸۸] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] الثامن والعشرين [۲۸] من شهر ربيع الآخر.
- سنة تسع و ثمانين و مائتين [۲۸۹] كان النيروز يوم السبت [شنبه] التاسع [۹] من جمادى الأولى.
- سنة تسعين و مائتين [۲۹۰] كان النيروز يوم الاحد [یکشنبه] العشرين [۲۰] من جمادى الأولى.
- سنة احدى و تسعين و مائتين [۲۹۱] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] اول يوم [۱] من جمادى الآخري.
- سنة اثنتين و تسعين و مائتين [۲۹۲] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] الثانى عشر [۱۲] من جمادى الآخري.
- سنة ثلث و تسعين و مائتين [۲۹۳] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الثالث والعشرين [۲۳] من جمادى الآخري.
- سنة اربع و تسعين و مائتين [۲۹۴] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الرابع [۴] من رجب.
- سنة خمس و تسعين و مائتين [۲۹۵] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] الخامس عشر [۱۵] من رجب.
- سنة ست و تسعين و مائتين [۲۹۶] كان النيروز يوم السبت [شنبه] السادس والعشرين [۲۶] من رجب.
- سنة سبع و تسعين و مائتين [۲۹۷] كان النيروز يوم الاحد [یکشنبه] السابع [۷] من شعبان.

سنة ثمان و تسعين و مآيتين [٢٩٨] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الثامن عشر [١٨] من شعبان.

سنة تسع و تسعين و مآيتين [٢٩٩] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] التاسع والعشرين [٢٩] من شعبان.

سنة ثلثماية [٣٠٥] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] العاشر [١٥] من شهر رمضان. سنة احدى و ثلثماية [٣٠١] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الحادى والعشرين [٢١] من شهر رمضان.

سنة اثنتين و ثلثماية [٣٠٢] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] الثانى [٢] من سؤال.

سنة ثلث و ثلثماية [٣٠٣] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الثالث عشر [١٣] من سؤال.

سنة اربع و ثلثماية [٣٠٤] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الرابع والعشرين [٢٤] من سؤال.

سنة خمس و ثلثماية [٣٠٥] كان النيروز يوم الثنين [دوشنبه] الخامس [٥] من ذى القعدة.

سنة ست و ثلثماية [٣٠٦] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] السادس عشر [١٦] من ذى القعدة.

سنة سبع و ثلثماية [٣٠٧] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] السابع والعشرين [٢٧] من ذى القعدة.

سنة ثمان و ثلثماية [٣٠٨] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الثامن [٨] من ذى الحجة.

سنة تسع و ثلثماية [٣٠٩] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] التاسع عشر [١٩] من ذى الحجة.

سنة عشر و ثلثماية [٣١٥] لم يكن فيها نيروز.

سنة احدى عشرة و ثلثماية [٣١١] كان النيروز يوم السبت [شنبه] مهل [١] المحرم.

سنة اثنتى عشرة و ثلثماية [٣١٢] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الحادى عشر [١١] من المحرم.

سنة ثلث عشرة و ثلثماية [٣١٣] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الثانى والعشرين [٢٢] من المحرم.

سنة اربع عشرة و ثلثماية [٣١٤] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] الثالث [٣] من صفر.

سنة خمس عشرة و ثلثماية [٣١٥] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الرابع عشر [١٤] من صفر.

سنة ست عشرة وثلثمائة [٣١٦] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الخامس والعشرين [٢٥] من صفر.

سنة سبع عشرة وثلثمائة [٣١٧] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] السادس [٦] من شهر ربيع الأول.

سنة ثمان عشرة وثلثمائة [٣١٨] كان النيروز يوم السبت [شنبه] السابع عشر [١٧] من شهر ربيع الأول.

سنة تسع عشرة وثلثمائة [٣١٩] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الثامن والعشرين [٢٨] من شهر ربيع الأول.

سنة عشرين وثلثمائة [٣٢٠] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] التاسع [٩] من شهر ربيع الآخر.

سنة احدى وعشرين وثلثمائة [٣٢١] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] العشرين [٢٠] من شهر ربيع الآخر.

سنة اثنتين وعشرين وثلثمائة [٣٢٢] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] اول يوم [١] من جمادى الأولى.

سنة ثلث وعشرين وثلثمائة [٣٢٣] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الثاني عشر [١٢] من جمادى الأولى.

سنة اربع وعشرين وثلثمائة [٣٢٤] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] الثالث والعشرين [٢٣] من جمادى الأولى.

سنة خمس وعشرين وثلثمائة [٣٢٥] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الرابع [٤] من جمادى الآخري.

سنة ست وعشرين وثلثمائة [٣٢٦] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الخامس عشر [١٥] من جمادى الآخري.

سنة سبع وعشرين وثلثمائة [٣٢٧] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] السادس والعشرين [٢٦] من جمادى الآخري.

سنة ثمان وعشرين وثلثمائة [٣٢٨] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] السابع [٧] من رجب.

سنة تسع وعشرين وثلثمائة [٣٢٩] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الثامن عشر [١٨]

من رجب.

سنة ثلثین و ثلثمائة [۳۳۰] كان النيروز يوم الخميس [بنج شنبه] التاسع والعشرين [۲۹] من رجب.

سنة احدى و ثلثین و ثلثمائة [۳۳۱] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] العاشر [۱۰] من شعبان. سنة اثنتين و ثلثین و ثلثمائة [۳۳۲] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الحادى والعشرين [۲۱] من شعبان.

سنة ثلث و ثلثین و ثلثمائة [۳۳۳] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] الثانى [۲] من شهر رمضان.

سنة اربع و ثلثین و ثلثمائة [۳۳۴] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] الثالث [۳] من شهر رمضان.

سنة خمس و ثلثین و ثلثمائة [۳۳۵] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] الرابع والعشرين [۲۴] من شهر رمضان.

سنة ست و ثلثین و ثلثمائة [۳۳۶] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الخامس [۵] من شوال.

سنة سبع و ثلثین و ثلثمائة [۳۳۷] كان النيروز يوم الخميس [بنج شنبه] السادس عشر [۱۶] من شوال.

سنة ثمان و ثلثین و ثلثمائة [۳۳۸] كان النيروز يوم الجمعة [آدينه] السابع والعشرين [۲۷] من شوال.

سنة تسع و ثلثین و ثلثمائة [۳۳۹] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الثامن [۸] من ذى القعدة. سنة اربعين و ثلثمائة [۳۴۰] كان النيروز يوم الاحد [يكشنبه] التاسع عشر [۱۹] من ذى القعدة.

سنة احدى و اربعين و ثلثمائة [۳۴۱] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] مهل [۱] ذى الحجّة. سنة اثنتين و اربعين و ثلثمائة [۳۴۲] كان النيروز يوم الثلاثاء [سه شنبه] الحادى عشر [۱۱] من ذى الحجّة.

سنة ثلث و اربعين و ثلثمائة [۳۴۳] كان النيروز يوم الاربعاء [چهارشنبه] الثانى والعشرين [۲۲] من ذى الحجّة.

- سنة اربع و اربعين و ثلثمائة [۳۴۴] لم يكن فيها نيروز.
 سنة خمس و اربعين و ثلثمائة [۳۴۵] كان النيروز يوم الخميس [پنجشنبه] الثالث [۳] من المحرم.
 سنة ست و اربعين و ثلثمائة [۳۴۶] كان النيروز يوم الجمعة [آدینه] الرابع عشر [۱۴] من المحرم.
 سنة سبع و اربعين و ثلثمائة [۳۴۷] كان النيروز يوم السبت [شنبه] الخامس والعشرين [۲۵] من المحرم.
 سنة ثمان و اربعين و ثلثمائة [۳۴۸] كان النيروز يوم الاحد [یکشنبه] السادس [۶] من صفر.
 سنة تسع و اربعين و ثلثمائة [۳۴۹] كان النيروز يوم الاثنين [دوشنبه] السابع عشر [۱۷] من صفر.
 سنة خمسين و ثلثمائة [۳۵۰] كان النيروز يوم الثلاثاء [سهشنبه] الثامن والعشرين [۲۸] من صفر.

ادامه دارد

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی